

29.10.2004

256/4/03

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Riitta Länsisyrjä

TULLITARKASTUKSEN LAINMUKAISUUS

1

KANTELU

Kantelija on osoittanut eduskunnan oikeusasiamiehelle 31.1.2003 päivätyn kirjoituksen, jossa hän arvosteli Tornion tullin menettelyä tullitarkastuksen yhteydessä 3.1.2003. Kantelija oli saapunut Ruotsista henkilöautolla Tornion kautta Suomeen yhdessä kahdeksan kuukauden ikäisen tyttärensä kanssa. Kantelija arvostelee sitä, että hänelle ja hänen tyttärelleen suoritettiin henkilöntarkastus. Henkilöntarkastuksen perustetta ei hänelle kerrottu. Auton tarkastuksen seurauksena tavarat olivat kantelijan mukaan olleet autossa sekaisin, akku laturi oli myöhemmin todettu rikkiäiseksi ja hänelle tärkeä muistoesine oli rikkoutunut. Kantelija arvostelee myös sitä, että tarkastajat eivät esitelleet itseään hänen tiedustelustaan huolimatta. Hän vaati vahingonkorvausta ja syytteen nostamista väärästä ilmiannosta, jos sellaisesta olisi kysymys.

3

RATKAISU

3.1

Pysäyttäminen ja kulkuneuvon tarkastaminen

Tapahumat

Saadun selvityksen mukaan ylitullivartija ja tullivartija pysäyttivät Näränperän tullitiellä Ruotsista saapuvan henkilöauton tullitarkastusta varten. Ajoneuvossa olivat liikkeellä kantelija ja hänen lapsensa. Edellä mainitut tullimiehet olivat tunnistaneet auton kantelijan aviomiehen omistamaksi ajoneuvoksi. Kantelijalle oli hänen tiedustellessaan asiaa ilmoitettu heidän suorittavan huumausainevalvontaa ja että heidän tarkoituksenaan oli suorittaa tarkastus hänen kuljettamaansa ajoneuvoon.

Auton tarkastuksesta laaditun pöytäkirjan mukaan valintaperuste pysäyttämiseen oli "ajoneuvon omistajan entisyys/puhuttelu". Saadun selvityksen mukaan ajoneuvon tarkastamisen perusteena oli tiedustelutietona saatu vihje, jonka perusteella kantelijan epäiltiin kuljettavan huumausaineeksi luokiteltavia lääkkeitä vankilaan aviomiehelleen, joka oli tuomittu törkeästä huumausainerikoksesta vankeusrangaistukseen.

Alustavassa puhuttelussa kantelija oli selvityksen mukaan ilmoittanut olevansa matkalla tapaamaan sisartaan Suomessa. Saatuaan kuulla tarkastuksen edellä mainitun perusteen kantelija oli selvityksen mukaan muuttanut kertomustaan ja sanonut, että hänellä oli kiire vankilaan kello 15.00 alkavaan perhetapaamiseen. Tätä kertomuksen muuttamista on selvityksen mukaan pidetty yhtenä perusteena tarkastuksen suorittamiselle.

Viimeksi mainitun perusteen osalta kantelija on vastineessaan todennut, että hän olisi maininnut olevansa matkalla sisarensa luokse vankilan kautta, mutta ilmeisesti tämän seikan jääneen tullivirkamiehiltä kuulematta.

Tarkastuksen sääntelystä

EY:n perustamissopimus (muutettu Amsterdamin sopimuksella) edellyttää, että muun muassa tavaroiden ja henkilöiden vapaa liikkuvuus yhteisömaiden välillä taataan. Perustamissopimuksen 30 (ent. 36) artikla ja 296 (ent. 223) artikla mahdollistavat perusteltujen kansallisten rajoitusten asettamisen muun muassa moraalien, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi ja terveyden ja elämän suojelemiseksi. Näin ollen myös sisäliikenteessä on mahdollista puuttua tavaroiden ja henkilöiden liikkumiseen, mutta tällöin puuttumiskynnyksen on katsottu olevan korkeampi. Pistokoemaiset tarkastukset ovat sisäliikenteessä kiellettyjä.

Tullilain 2 §:n mukaan tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää yhteisön lainsäädäntöä noudattaen myös yhteisön sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavientiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi. Tullin toimivaltuuksista säädetään muun muassa tullilain 14 §:ssä. Lainkohdan mukaan tullitoimenpiteen suorittamiseksi tulliviranomaisella tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus muun muassa pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo (1 kohta).

Henkilön pysäyttämisen ja ajoneuvon tarkastamisen edellytykset, kuten muidenkin tullilain 14 §:ään perustuvien toimivaltuuksien edellytykset, on säädetty varsin löyhästi tullilaissa. Kuten edellä on todettu, Euroopan yhteisön perustamissopimus asettaa sisärajojen tarkastuksille tiukemmat edellytykset tarkoituksen suhteen, mutta siinäkin ei lausuta mitään puuttumiskynnyksestä. Perusvapauksien rajoittamista koskevaa säännöstä on EY-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tulkittava ahtaasti (esim. asia 36/75, Rutili) eikä toimenpide saa rajoittaa perusvapauksia enemmän kuin tavoitteen saavuttamiseksi on välttämätöntä.

Perustamissopimuksen määräyksiä on tullivalvontaohjeissa tulkittu siten, että tarkastustoimenpiteet ovat mahdollisia, kun kyseisessä yksittäistapauksessa kokonaisharkinnan jälkeen on epäiltävissä kieltoa tai rajoitusta koskevan säännöksen (mm. huumausaineet) vastaisuuden olevan olemassa. Epäily voi syntyä mm. omista havainnoista, riskianalyysin perusteella tai vihjeestä. Varsinaista tullirikosepäilyä ei ohjeen mukaan tarvitse olla olemassa, vaan puuttumiskynnys on matalampi kuin esitutkintalain (ja pakkokeinolain) tarkoittama *syötä epäillä*.

Kun tarkastuksen toimittamiselle ei tullilaisissa eikä yhteisöoikeudessa ole asetettu nimenomaista toimenpidekynnystä, tullivalvontaohjeissa omaksuttua tukintaa ei voida pitää lainvastaisena. Toinen kysymys on, pitäisikö toimenpidekynnuksesta säätää laissa.

Tullivalvontatoimenpiteen kohteeksi joutuneen oikeusturvan kannalta toimenpidekynnoksen määrittely on oleellista; puututaanhan 14 §:n mukaisten toimivaltuuksien käytössä ainakin jossain määrin hänen perusoikeuksiinsa kuten henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityiselämän suojaan, joihin voi perustuslain mukaan puuttua vain laissa säädetyin perustein. Perustuslakivaliokunnan lausunnoissa perusoikeusrajoituksille on asetettu täsmällisyys- ja tarkkarajaisuuskriteeri. Täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen ydinajatuksena on, että rajoituksen keskeisen sisällön on ilmentävä itse laista, eikä se saa jäädä alemmanasteisen normin antajan tai lain soveltajan harkintaan. Keskeiseen sisältöön kuuluvat ainakin (a) rajoituksen edellytykset ja (b) rajoituksen laajuuteen vaikuttavat seikat. Täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimus edellyttää, että laissa olevat perusoikeuksien rajoitustoimivaltuudet on kirjoitettu niin selkeiksi, että niiden perusteella voidaan riittävällä varmuudella ennakoita, miten toimivaltuuksia tullaan käyttämään perustuslaissa säädettyjen edellytysten ollessa käsillä (ks. Veli-Pekka Viljanen: Perusoikeuksien rajoitusedellytykset s. 116 ja 122-123).

Mielestäni sääntelyä tarkastuskynnoksen osalta olisi aiheellista täsmentää. Mitä korkeammaksi toimenpidekynnös asetetaan, sitä paremmin se turvaa vapaata liikkuvuutta ja samalla myös perusoikeutena olevaa henkilökohtaista koskemattomuutta ja yksityisyyden suojaa. Toisaalta mitä matalampi toimenpidekynnös on, sitä tehokkaamman tullivalvonnan se mahdollistaa. Mielestäni lainsäätäjän tulisi osoittaa, mille tasolle puuttumiskynnös asetetaan yhtäältä sisärajoilla ja toisaalta ulkorajoilla.

Peruste

Saadun selvityksen mukaan pysäyttämisen ja auton tarkastuksen perusteena oli vihjetieto, jonka luotettavuutta ei selvityksen perusteella ole aihetta epäillä ja kantelijan menettely eli se, että hän muutti kertomustaan puhuttelun aikana. Kaiken asiassa saadun selvityksen perusteella katson, että tulli ei ole ylittänyt toimivaltaansa toimenpiteeseen ryhtymisen osalta.

Perusteen ilmoittaminen

Kantelija on väittänyt, että tullimiehet olisivat ilmoittaneet hänelle auton pysäyttämisen ja tarkastuksen perusteena olevan pistokoeluontoisen tarkastuksen. Tältä osin asianosaisten kertomukset poikkeavat toisistaan, eikä minulla näin ollen ole aihetta epäillä asiassa lainvastaisesta menettelyä.

Korostan kuitenkin yleisesti, että tarkastettavalle ei tule ilmoittaa tarkastuksen perustetta virheellisesti tai harhaanjohtavasti.

Tarkastuksen perusteen osalta olen aikaisemmissa ratkaisuisiani katsonut, että ilmoitus epäilyistä huumausaineen salakuljettamisesta on riittävä tarkastuksen perusteen yksilöinti tarkastustilanteessa.

Kantelija on myös väittänyt, että tarkastuksen jälkeen autoa ei olisi jätetty siihen tilaan kuin missä se oli ennen tarkastusta ja että auto olisi vahingoittunut ja autossa ollut esine rikkoutunut. Tämä on selvityksissä kiistetty eikä asiaan ilmeisesti ole enää saatavissa lisäselvitystä. Näin ollen virkamiesten ei ole asiassa näytetty menetelleen lainvastaisesti tai laiminlyöneen velvollisuuksiaan.

3.2

Henkilöntarkastusten suorittaminen

Tarkastuksen edellytyksistä yleensä

Perustuslain 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Tullilain 14 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan tullitoimenpiteen suorittamiseksi tulliviranomaisella tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muuallakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä.

Tullilain 15 §:n mukaan henkilönkatsastus ja muu kuin henkilön matkatavaroihin tai päällysvaatteisiin kohdistuva tarkastus voidaan 14 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituissa tapauksissa kohdistaa myös esitutkintaa suorittamatta henkilöön, jota epäillään todennäköisin syin rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta. Toimenpiteestä päättää vähintään tullipäällysmiehen virka-asemassa oleva tullimies. Muutoin näitä toimenpiteitä suoritettaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä menettelystä henkilöön kohdistuvasta etsinnästä säädetään pakkokeinolaissa.

Pakkokeinolain 5 luvun 9 §:n mukaan henkilöön kohdistuva etsintä voi olla henkilöntarkastus sen tutkimiseksi, mitä tarkastettavalla on vaatteissaan tai muutoin yllään, taikka henkilönkatsastus, joka käsittää katsastettavan ruumiin tarkastamisen, verinäytteen ottamisen tai muun ruumiiseen kohdistuvan tutkimuksen.

Kantelija arvostelee sitä, että henkilöntarkastukselle ei ollut laillisia edellytyksiä. Hänelle ei myöskään tarkastustilanteessa kerrottu toimenpiteen perusteita.

Henkilönkatsastus tai muu kuin matkatavaroihin tai päällysvaatteisiin kohdistuva tarkastus voidaan suorittaa, jos on todennäköisiä syitä epäillä henkilön syyllistyneen rikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta. Huumausainerikoksesta (RL 50 luvun 1 §) voidaan tuomita enintään kahdeksi vuodeksi vankeuteen. Tarkastukselle oli siten olemassa edellytykset tässä suhteessa. Nyt onkin kysymys siitä, onko rikoksesta ollut todennäköisiin syihin perustuvaa näyttöä.

Todennäköisin syin ilmaistua kynnystä käytetään lainsäädännössä tiettyihin toimenpiteisiin ryhtymisen näytöllisenä edellytyksenä. Näin ilmaistu näyttökynnys on asetettu muun muassa pakkokeinolaissa eräiden toimenpiteiden (esim. pidättäminen) samoin kuin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetussa laissa syytteen nostamisen edellytykseksi. "Todennäköiset syyt" sijoittuu oikeudellisessa käyttöyhteydessä syypääksi toteavaan tuomioon vaadittavan ns. täyden näytön alapuolelle, mutta toisaalta se merkitsee selvästi vahvempaa näyttöä kuin esim. esitutinnan aloittamiseen vaadittava "on syytä epäillä".

Samanlaisesta ilmauksesta huolimatta tullilain 15 §:n tarkoittaman henkilönkatsastuksen ja -tarkastuksen ja esimerkiksi syytteen nostamisen näytöllisiä edellytyksiä ei voi suoraan rinnastaa. Tämä johtuu ensinnäkin erilaisesta näyttötilanteesta. Toiseksi on otettava huomioon toimenpiteen tarkoitus ja se, miten voimakkaasti toimenpide puuttuu yksilön oikeusasemaan.

Tullilain 15 §:n henkilönkatsastusta ja -tarkastusta joudutaan harkitsemaan tilanteessa, jossa näytön arvioinnin pohjana oleva selvitys on suppeampaa kuin esimerkiksi syyteharkintava iheessä, jolloin käytettävissä on koko tutkinnassa kertynyt aineisto. Tutkintatoimenpiteiden viimekätisenä tarkoituksenaan on lisäselvityksen hankkiminen pitäen silmällä sitä, onko jatkotutkinta ylipäänsä tarpeen.

Näistä varauksistakin huolimatta on korostettava, että "todennäköisten syiden" olemassaolon arviointi edellyttää lainsoveltajalta aina huolellista harkintaa siinä suhteessa, mitä konkreettisia tosiseikkoja epäilyn tueksi on ja miten vahvoja ne ovat näyttöarvoltaan. Arvioinnissa lähimmät vertauskohdat löytyvät pakkokeinolain säännöksistä (esim. lain 5:11).

Lapseen kohdistuvan henkilöntarkastuksen edellytyksistä yleensä

Perustuslain 6 §:n 3 momentin mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Kaikissa tullitoimenpiteissä tulee noudattaa suhteellisuusperiaatetta, joka ilmenee tullilain 13 §:stä. Tullitoimenpide on suoritettava aiheuttamatta suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin sen suorittamiseksi voidaan pitää puolustettavana. Tullitoimenpiteiden on oltava perusteltuja suhteessa tehtävän tärkeyteen ja kiireellisyyteen sekä tilanteen kokonaisarviointiin vaikuttaviin seikkoihin.

Tullilaissa ei ole erityisiä säännöksiä lapsen kohdistuvista pakkokeinoista. Valvontaohjeissa vuodelta 2002 todetaan, että mikäli etsintä kohdistuu nuoreen (alle 18-vuotiaaseen) henkilöön, on alaikäisen tutkittavan huoltajaa informoitava toimenpiteestä. Mikäli mahdollista, huoltajalle on myös varattava mahdollisuus olla läsnä etsinnän toimittamisessa.

Lapsen kohtelusta esitutkinnassa on säädetty esitutkinnasta ja pakkokeinoista annetun asetuksen 11 §:ssä. Säännöksen mukaan lasta on kohdeltava

esitutkinnassa hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei lapselle aiheudu tarpeettomasti haittaa koulussa, työpaikalla tai muussa hänelle tärkeässä ympäristössä. Lapsiin kohdistuvat tutkintatoimenpiteet on mahdollisuuksien mukaan annettava tähän tehtävään erityisesti perehtyneiden poliisimiesten suoritettavaksi. Esitutkintavira nomaisen on tarvittaessa neuvoteltava lääkärin tai muun asiantuntijan kanssa siitä, voidaanko lapseen kohdistaa tutkintatoimenpiteitä.

Mielestäni tullilain 13 §:ssäkin ilmaistu suhteellisuusperiaate edellyttää erityistä huolellisuutta arvioitaessa lapseen kohdistuvan tarkastuksen puolustettavuutta, koska toimenpiteen suorittamisen haitta voi olla suurempi kuin aikuisen ollessa kysymyksessä.

Katson, että tullihenkilöstölle suunnatuissa valvontaohjeissa olisi aiheellista korostaa lapsen erityisaseman huomioon ottamista henkilöntarkastusten edellytysten arvioinnissa ja siinä, että tarkastuksen suorittamisessa tulee noudattaa lapsen kehitystason huomioon ottavaa hienotunteisuutta.

Tapauksen arviointi

Saadun selvityksen mukaan henkilöntarkastuksen perusteena oli tiedustelutietona saatu vihje ja ajoneuvon alustava tarkastus, jossa ajoneuvosta oli löytynyt apteekkikuitti kantelijan aviomiehen nimellä. Edelleen henkilöntarkastuksen perusteena oli edellä kerrottu kertomuksen muuttaminen matkakohteesta. Lisäksi lapsen tarkastuksen osalta on selvityksissä todettu, että "tarkastuksessa ilmi tulleiden seikkojen perusteella" oli todennäköisiä syitä epäillä, että huumausaineeksi luokiteltavia lääkeainetabletteja olisi kätkeyty lapsen vaatteisiin.

Arvioin ensiksi tarkastusperusteiden täytymistä kantelijan osalta. Selvityksen mukaan tarkastus perustui kokonaisarvioon, jossa oli otettu huomioon vihjetieto, tutkittavan kertomuksen sisältö ja ajoneuvon tarkastuksessa löytynyt kuitti. Vihjetieto liittyi toisaalta epäilyyn kantelijan osuudesta huumausaineen levittämisessä ja toisaalta tämän aineen maahantuontiin. Kuitti tarkastuksen perusteena on epämääräisempi peruste, koska kuitista ei tarkemmin ilmene mistä lääkeaineista siinä on kysymys. Sen sijaan kuitista voidaan päätellä, että kysymys oli kantelijan aviomiehelle määrätystä lääkkeistä.

Kun otetaan huomioon, että henkilöntarkastuksen edellytysten arviointi on kokonaisarviointia ja kun esitetyt perusteet ovat sitoneet nimenomaan kantelijan epäilyyn huumausainerikokseen, katson tullin toimineen asiassa harkintavaltansa rajoissa.

Lapseen kohdistuneen henkilöntarkastuksen osalta totean, että ainoastaan kahdeksan kuukauden ikäisen lapsen tarkastuksen edellytyksiä on arvioitava lasta hoitavan ja huoltavan henkilön henkilöntarkastusten edellytysten olemassaolon kautta. Kun lapsella ei tässä tapauksessa ole ollut mitään itsenäistä mahdollisuutta vaikuttaa omaan tai huoltajansa menettelyyn, ei minulla ole aihetta päätyä myöskään lapsen osalta toiseen lopputulokseen kuin olen edellä kantelijan osalta tarkastuksen edellytysten olemassaolosta

päätynyt. Lisäksi tarkastus toimitettiin siten, ettei lapselle aiheutettaisi tarpeetonta haittaa. Lasta ei kylmän tunteen välttämiseksi täysin riisuttu.

Perusteen ilmoittaminen

Saadun selvityksen mukaan, mitä kantelijakaan ei kiistä, hänelle ilmoitettiin ennen tarkastusta, että tarkastus perustui sen selvittämiseen, oliko hän lainvastaisesti tuonut huumausaineita maahan. Tätä on pidettävä riittävänä tarkastuksen perusteen yksilöintinä tuossa vaheessa.

3.3

Tullivirkamiesten esittäytyminen

Kantelija arvostelee sitä, että kukaan tarkastukseen osallistuneista tullivirkamiehistä ei olisi esitellyt itseään. Kantelijan mukaan tarkastuksesta päättänyt tullivirkamieskään ei kantelijan tiedustellessa tarkastuksen päättäjää ollut ilmoittanut nimeään.

Selvityksen mukaan henkilöntarkastuksen suorittaneilla tullivalvojalla ja todistajana olleella tullitarkastajalla oli ollut tullin virka-asut. Myös auton pysäyttänyt tullivartija kertoo esittäneensä välittömästi virkamerkinsä.

Saadun selvityksen mukaan henkilöntarkastuksen suorittivat virkapuvussa olevat tullivirkamiehet. Asianosaisten kertomukset virkamerkin esittämisestä pysäytyksen yhteydessä ovat ristiriitaiset. Kantelusta ei kuitenkaan ilmene, että kantelijalle olisi syntynyt väärinkäsitystä siitä, etteivätkö pysäyttäjät olisi olleet tullivirkamiehiä.

Kantelun mukaan henkilöntarkastuksesta päättänyt tullitarkastaja ei ollut ilmoittanut nimeään, vaikka kantelija oli kysynyt päätöksen tekijää. Tullitarkastaja ei selvityksessään ota kantaa väitteeseen.

Tullivalvontaohjeessa todetaan (osa B sivu 10), että lähtökohtaisesti virkamiehen velvollisuutena on pyynnöstä ilmoittaa henkilöllisyytensä virkatoimintaa suorittaessaan. Henkilöllisyyttä ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, mikäli on olemassa todellinen väkivallan uhka tai perusteltuja epäilyjä siitä, että henkilöllisyyden ilmaiseminen vaarantaisi tullimiehen tai hänen läheistensä terveyden tai hengen. Asiasta ei tullilaissa tai asetuksessa ole säännöksiä.

Poliisiasetuksen 17 §:n mukaan virkamerkki on tarvittaessa tai vaadittaessa esitettävä, kun se virkatehtävää vaarantamatta on mahdollista.

Pidän virkamiehen nimen ilmoittamista tärkeänä, jotta virkatoiminnan avoimuus ja luottamus virkatoiminnan puolueettomuuteen ja asianmukaisuuteen sekä perustuslain 118 §:n mukainen oikeus saattaa virkamies oikeudelliseen vastuuseen virkatoimistaan voivat toteutua. Mielestäni tullimiehen on tullivalvonnan yhteydessä ilmoitettava henkilöllisyytensä ainakin lähtökohtaisesti samoin edellytyksin kuin poliisimiehen virkatehtävissään.

Näin ollen katson, että kaikkien kantelijaan kohdistuneisiin virkatoimiin osallistuneiden tullimiesten on kantelijan pyytäessä tullut ilmoittaa nimensä ja esittää virkamerkkinsä. Katson kuitenkin jääneen epäselväksi, oliko kantelija nimenomaisesti esittänyt tällaista pyyntöä.

Tämän vuoksi asia ei anna puoleltani aihetta muuhun kuin että saatan Tornion tullin tietoon edellä esitetyn yleisen käsitykseni tullimiehen henkilöllisyyden ilmoittamisesta. Saatan tämän käsitykseni myös Tullihallituksen tietoon ja huomioon otettavaksi ohjeistuksessa.

4

TOIMENPITEET

Tullihallituksessa on valmisteilla tullilain uudistus. Saatan kohdassa 3.1 esittämäni käsityksen tullilain 14 §:n mukaisten toimivaltuuksien käyttämisen edellytysten säätämistarpeesta Tullihallituksen tietoon.

Lisäksi saatan edellä kohdassa 3.2 esittämäni käsityksen lapsen henkilöön kohdistuvassa etsinnässä huomioon otettavien seikkojen kirjaamisesta tullivalvontaohjeisiin sekä kohdassa 3.3 esittämäni käsityksen tullimiehen henkilöllisyyden ilmoittamisen selventämisestä ohjeistuksessa Tullihallituksen tietoon.

Tornion tullin tietoon saatan edellä kohdassa 3.3. esittämäni käsityksen tullimiehen henkilöllisyyden ilmoittamisesta tarkastuksen yhteydessä.

Kantelun liitteet palautetaan kantelijalle.